

Tid: 10:00-17:00

Plats: Styrelserummet, Regionkontoret

Ledamöter

Alexander Hägg (M), ordförande
Peter Åkerström (KD), vice ordförande
Lars Öberg (S), 2:e vice ordförande
Irène Jonsson (S)
Fredric Bergstedt (S)
Jasmine Larsson (S)
Thomas Norrman (SD)
Mats Olsson (SD)
Pia Jansson (M)
Per Stener Bång (M)
Petra Modée (V)
Carina Ohlson (C)
Bernt Larsson (SVG)

Ersättare

Mohamed-Ali Nefzi (S)
Jeanette Derkaspar (S)
Irene Bogren (S)
Katarina Hedberg (S)
Birgitta Brannestål (SD)
Benny Frödin (SD)
Fredrik Johansson (SD)
Håkan Rönström (M)
Magnus Isomäki (M)
Örjan Larsson (M)
Lars-Göran Langeborg (V)
Lena Schenström (C)
Bertil Eriksson (KD)

Övriga

Jan-Olof Friman, Förvaltningschef
Kajsa Jansson Gladh, Nämndsekreterare
Hanna Höghjelm, Avdelningschef
Malin Lidov Heneryd, Avdelningschef
Andréas Eriksson, Avdelningschef
Katarina Nilsson, Controller
Katrien Vanhaverbeke, Utvecklingsdirektör
Lotta Skärberg, Handläggare
Emma Mårtensson, Strateg
Alexandra Lindström, Strateg
Annica Aneklev, Strateg

Christine Sisell, Strateg
Niklas Hermansson, Strateg

1. Val av justerare
(HN 2024/1)

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden utser Fredric Bergstedt (S) att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll.

Justering sker senast måndag 6 maj 2024.

2. Fastställande av dagordningen
(HN 2024/2)

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden fastställer dagordningen.

3. Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av anmälningen.

Anmälningar

- RS 2024/15-5 Inbjudan till konferens 16 maj Att se psykisk hälsa som en resurs

4. Redovisning av delegeringsbeslut

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av redovisning av delegeringsbeslutet.

Delegeringsbeslut

- HN 2024/4-3 Delegationsrapport 2024 03

5. Uppföljning och information
(HN 2024/5)

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

X-trafik

- Besök - Etableringsarbete inför nytt trafikavtal för X-tågen juni 2025 (VR, 45 min)
- Statusrapport - Kollektivtrafik (Andreas Eriksson, 15 min)

Folkhälsa och hållbarhet

- Återrapportering - Utvecklingsmedel 2023, Jämlig hälsa (Emma Mårtensson, 30 min)

Samhällsplanering och infrastruktur

- Sustainable Hackthon (Alexandra Lindström, 20 min)
- Bredband och mobilnät (Annica Aneklev, 45 min)

6. Medelsförvaltning januari - mars 2024

(RS 2024/99)

Katarina Nilsson

INFORMATION och BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsförvaltningen föreslår Hållbarhetsnämnden besluta följande

1. Hållbarhetsnämnden godkänner redovisning av medelsförvaltning januari – mars 2024.
2. Redovisningen överlämnas till Regionstyrelsen.

Sammanfattning

Hållbarhetsnämnden redovisar medelsförvaltning för perioden januari-mars 2024.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari – mars 2024
Hållbarhetsnämnden
- Bilaga 1 - Uppföljning av årsplanemål januari – mars 2024,
Hållbarhetsnämnden

7. Uppföljning - Internkontrollplan januari - mars 2024

(RS 2023/2791)

JO Friman

INFORMATION

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Expedieras till
Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Presentation - Uppföljning - Internkontrollplan jan - mars 2024

8. Förslag till namngivna objekt för uppdaterad eller ny samlad effektbedömning
(HN 2024/48) Niklas Hermansson
INFORMATION och BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslås besluta följande

1. Anta namngivna objekt för uppdaterad eller ny samlad effektbedömning.

Sammanfattning

Trafikverket Mellersta Regionen har inför kommande planrevidering efterfrågat en lista över namngivna objekt som redan ligger i länsplanen och inte är pågående år 2026, men som behöver uppdaterade samlade effektbedömningar (SEB) samt även helt nya kandidater avseende namngivna objekt i länsplanen för åren 2026-2037. Trafikverket behöver även få en uppfattning om det därutöver finns behov av uppdaterade grova kostnadsindikationer (GKI). För hela Gävleborgs län ligger numerären kring max 5-7 stycken SEB:ar enligt Trafikverkets angivna gräns.

Då det kan uppstå resursbrist hos Trafikverket har man efterfrågat en rangordning objekten emellan och den SEB inkl. GKI som bedömts som viktigast att få genomförd är numrerad som nummer 1 på bifogad lista och sedan följer objekten i fallande ordning.

Listan ska ha kommit in till Trafikverket senast den 15 april 2024, men Region Gävleborg har erhållit förlängd svarstid för behandling i Hållbarhetsnämnden.

Expedieras till
Strateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Förslag till namngivna objekt för uppdaterad eller ny samlad effektbedömning
- LTP 2026-2037 - lista över namngivna objekt för uppdaterad eller ny SEB
- Presentation - Förslag till namngivna objekt för uppdaterad eller ny samlad effektbedömning

9. Uppdrag att införa reklam i kollektivtrafiken i Gävle stad
(HN 2024/43)

JO Friman

Postadress 801 88 Gävle	Besöksadress Rektorsgatan 1	Telefon 026-15 40 00	Telefax 026-15 57 00	E-post Internet rg@regiongavleborg.se www.regiongavleborg.se	Bankgiro Org. Nr. 5031-9771 232100-0198
-----------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---	--

INFORMATION

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Innehållet i denna tjänsteskrivelse utgör förvaltningens förslag till beslut för införande av reklam i kollektivtrafiken i Gävleborg utifrån uppdraget i ärende RS 2023/1395.

Förslaget till beslut i detta ärende bygger på den utredning för reklam i kollektivtrafik som genomfördes av Sirona och som redovisades på Hållbarhetsnämndens möte den 8 juni 2023 samt vad som är praktiskt genomförbart och ger en hållbar löpande hantering av reklamen.

Förslaget är att Region Gävleborg ingår tilläggsavtal med trafikföretaget som bedriver Gävle stadstrafik, Vy Buss AB, och att trafikföretaget ingår avtal med ett reklamföretag. Innan trafikföretaget ingår avtal med ett reklamföretag ska samråd ske med Region Gävleborg.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Uppdrag att införa reklam i kollektivtrafiken i Gävle stad

10. Remiss - Regional strategi - Stärkt tillgänglighet och effektiva transportsystem (RS 2024/176)

INFORMATION

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Region Gävleborg har tagit fram ett förslag till en strategi – Strategi för ett tillgängligt Gävleborg – Rumslig närhet, digital tillgänglighet och fysisk mobilitet. Syftet med framtagandet är att ge vägledning och styrning i länets gemensamma arbete med att säkra god och hållbar tillgänglighet för invånare, besökare och näringsliv i Gävleborg.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Remiss av Strategi för ett tillgängligt Gävleborg
- Regional strategi - Stärkt tillgänglighet och effektiva transportsystem
- Protokollsutdrag - §6 RS Regional strategi - Stärkt tillgänglighet och effektiva transportsystem

- §21 HN Strategi för ett tillgängligt Gävleborg – genom effektiva transportsystem, digitalisering och rumslig närhet

**11. Styrka hela livet i Gävleborg - Idéburet offentligt partnerskap, IOP
(HN 2024/27)
BESLUT**

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår besluta följande

1. Ge Avdelning Folkhälsa och hållbarhet i uppdrag att ta fram ett avtal om IOP med Gymnastikförbundet Uppsvenska
2. Kostnaden på 70 000 kr finansieras av statsbidrag som beslutas av Länsledningen.

Sammanfattning

Syftet är att sprida metoden Styrka hela livet i länet genom fyra till fem inspirationsträffar för personal vid kommuners verksamheter på träffpunkter eller annan verksamhet inom äldreomsorgen. Målet är att metoden används och når tilltänkt målgrupp, dvs äldre (80+).

Expedieras till

Ordförande i Gymnastikföreningen Uppsvenska.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Styrka hela livet i Gävleborg - Idéburet offentligt partnerskap, IOP
- Presentation - Styrka hela livet i Gävleborg, IOP
- Protokollsutdrag - §20 HN Styrka hela livet i Gävleborg - Idéburet offentligt partnerskap, IOP

**12. Motion (M) - Markera rullstolsplatsen på X-trafiks bussar bättre
(RS 2022/1236)
BESLUT**

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta följande

1. Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion föreslår Pia Jansson (M) följande

- Att väl markera på golvet med en ruta med en målad rullstol så det syns tydligt.

- Att uppmana X-trafik att ha utbildning i ämnet så att chaufförerna kan uppmärksamma att platsen är tillgänglig när det kommer en rullstolsburen passagerare som vill åka med.

Regionfullmäktige beslutade 2022-05-11 §154 att överlämna motionen till hållbarhetsnämnden för beredning.

Svar:

Vi förstår den problematik som motionären beskriver angående dåligt markerade platser för rullstolar. Därför är bättre markering av rullstolsplatser en av de aspekter vi tittat på i utredningen som tillsattes våren 2023 och avser trygghet i kollektivtrafiken.

Att, som motionären föreslår, markera platser i golvet kan bli kostnadsdrivande och är ur den aspekten inte att betrakta som den bästa lösningen i ett läge med hårt ansträngd ekonomi. Andra sätt att tydligare markera rullstolsplatserna i kollektivtrafiken ses över och kommer att implementeras. Exakt utformning är i dagsläget för tidigt att svara på.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Motion - Markera rullstolsplatsen på X-trafiks bussar bättre
- Svar - Motion - Markera rullstolsplatsen på X-trafiks bussar bättre
- §154 RF Anmälan av motion - Markera rullstolsplatsen på X-trafiks bussar bättre

- 13.** Motion (SVG) - Resa i Gävleborg med kontanter på buss och tåg
(RS 2022/1524)
BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta följande

1. Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion föreslår Henrik Olofson (SVG) följande

- Att region Gävleborg inför möjlighet att betala med kontanter ombord på alla bussar vi har i kollektivtrafiken.
- Att region Gävleborg inför möjlighet att betala med kontanter ombord på x tågen i vår Region

- Att motionen behandlas så att den kan beslutas av regionfullmäktige senast dec 2022.

Regionfullmäktige beslutade 2022-05-31 §190 att överlämna motionen till hållbarhetsnämnden för beredning.

Svar:

Kontanter används i allt mindre utsträckning i samhället och under pandemin minskade hantering av kontanter ytterligare. X-trafik tog under pandemin bort möjligheten att betala med kontanter på bussar och tåg. Skyddsglas vid förarplatsen på bussarna gjorde att det inte gick att hantera delade kontaktytor vilket krävs vid kontanthantering. Ombordpersonal signalerade tydligt en oro inför ett återinförande av kontanter i kollektivtrafiken. Kontanter upplevs öka risken för hot och våld för personalen vilket fackliga representanter framfört till X-trafik upprepade gånger.

Ombord på X-trafiks bussar kan du köpa enkelbiljett samt 24-timmarsbiljett med reskassa, betalkort eller företagskort. Ombord på X-tågen kan du utöver dessa även köpa 30-dagarsbiljett. Under 2019, när kontantbetalning var möjlig ombord samt vårt senaste normalår resemissigt, betalades endast 4 procent av X-trafiks biljetter som köptes ombord med kontanter. Kostnaden för att upprätthålla en kontantlösning ombord samt personalens upplevda otrygghet i kontanthanteringens anses inte vara försvarbar i förhållande till den andel som vill betala kontant ombord.

Som resenär är du dock inte förpassad till digitala tjänster. Har du ett betalkort kan du betala lika enkelt på bussen som du kan ta ut pengar i en bankomat. För de resenärer som fortsatt vill betala sin resa kontant kvarstår även möjligheten att göra så genom att köpa biljett hos någon av X-trafiks 13 kundcenter/ombud runt om i länet.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Motion - Resa i Gävleborg med kontanter på buss och tåg
- Svar - Motion - Resa i Gävleborg med kontanter på buss och tåg
- §190 RF Anmälan av motion - Resa i Gävleborg med kontanter på buss och tåg

14. Motion (V) - Öka takten för grön omställning
(RS 2022/3109)
BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta följande

1. Motionen avslås.

Sammanfattning

I en motion yrkar Vänsterpartiet följande

- Att en kartläggning görs med ovanstående syfte
- Att kartläggningen, med föreslagna åtgärder, redovisas för regionfullmäktige inom ett år.

Regionfullmäktige beslutade 2022-12-13 §307 att överlämna motionen till hållbarhetsnämnden för beredning.

Svar:

Inför större om- och nybyggnationer av regionens fastigheter, samt inför utbyte av tak/takstommar, utreds rutinmässigt möjligheter att etablera solcellsanläggningar. En solcellsanläggning innebär stora laster och tillkommande krav på elsäkerhet, och därmed måste varje möjlig yta även utredas avseende framför allt konstruktion, bärlighet och övriga takinstallationer. Utöver genomförande av en solcellsanläggning tillkommer kostnader för nya/förstärkta stommar och/eller takkonstruktioner, el, etc. Ur ett drift- och underhållsperspektiv tillkommer därefter ökade drift- och underhållskostnader för fastigheten, särskilt vid montering på fasad. Exempel på beslut att anlägga solcellsanläggningar är hus 11 på Hudiksvalls sjukhus och Anderbergs hälsocentral (Gävle).

Regionen arbetar aktivt med energieffektiviseringar sedan flera år. Mycket är gjort, mycket återstår att göra och mycket tillkommer i takt med lagstiftning och krav på nationell nivå. I syfte att få så stora effekter som möjligt, ligger fokus på att minska grundlasten samt jämna ut topparna i energiförbrukningen.

Regionens energiförbrukning och vattenförbrukning har minskat, sett till antalet kvadratmeter i fastigheter, och arbetet fortsätter med att utveckla förutsättningar för att mäta, analysera och effektivisera ytterligare.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Motion (V) - Öka takten för grön omställning
- Svar på motion (V) - Öka takten för grön omställning
- §307 RF Anmälan av motion - Öka takten för grön omställning

15. Motion (S) - Jämlika förutsättningar för arbete och fritid
(RS 2022/3113)
BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår regionfullmäktige beslutar följande

1. Motionen avslås

Sammanfattning

I en motion yrkar Lars Öberg (S) följande

- Att den indragna sommartrafiken återställs.
- Att Regionfullmäktige beslutar att studenter och gymnasieelever under sommarlovet ges avgiftsfri kollektivtrafik i hela länet.

Regionfullmäktige beslutade 2022-12-13 §311 att överlämna motionen till hållbarhetsnämnden för beredning.

Svar:

År 2019 fick hållbarhetsnämnden det politiska uppdraget att spara 10 mnkr inom kollektivtrafiken i länet. Arbete inleddes med länets kommuner och tillsammans med dessa presenterades ett förslag för politiken som sedan fattade beslut om besparingen. I dialogen med kommunerna såg man över de linjer och turer där resandet var mycket lågt och där man istället kan hänvisa till Närtrafik. Inom ramen för detta besparingspaket togs ett antal linjer bort helt och hållet och ett antal linjer togs bort sommartid. Besparingen för sommarneddragningarna var ca 3 mnkr.

Sedan dess har två linjer återställs sommartid. Linje 78 mellan Bollnäs och Rengsjö då gränsen för Närtrafik (2 km till närmaste hållplats) går rakt igenom tätorten Rengsjö vilket gör att endast halva byn har rätt till Närtrafik. Detta är unikt i länet och därför återinfördes linje 78 sommartid. Linje 33 mellan Gnarp – Bergsjö återställdes även den sommartid, då linjen knyter samman de två huvudorterna i Nordanstigs kommun ansågs det rimligt med linjetrafik även under sommartid.

Gällande avgiftsfri kollektivtrafik i hela länet för studenter och gymnasieelever har alla ungdomar mellan 7-19 år samt de som har giltig studentlegitimation ett kraftigt subventionerat pris med X-trafik (halva vuxenpriset). Utöver detta erbjuder 6 av 10 kommuner i länet alla ungdomar mellan 16-19 år fria resor med X-trafik dygnet runt, året om, i första hand inom den egna kommunen.

Att återställa den indragna sommartrafiken skulle innebära en ökad kostnad på ca 3 mnkr. Att ge studenter och gymnasieelever avgiftsfri kollektivtrafik i hela länet under sommarlovet skulle innebära en ökad nettokostnad på ca 4 mnkr. Utöver detta tillkommer administrativt arbete där varje kommun skulle behöva lämna underlag på de ungdomar mellan 16-19 år som är folkbordförda inom respektive kommun till X-trafik. Region Gävleborg skulle i det fall motionen bifalls även avstå från de intäkter som kommer från de kommuner som redan idag erbjuder fria resor för ungdomar.

X-trafik har idag ett pågående uppdrag från hållbarhetsnämnden att se över rådande zonindelning och rabattstrukturer. Vidare befinner sig regionen fortsatt i ett ekonomiskt svårt läge där vi genomför flertalet besparingsåtgärder, i det här läget måste vi prioritera att invånarna ska kunna ta sig till jobb och arbete via kollektivtrafik.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Motion - Jämlika förutsättningar för arbete och fritid
- Svar på motion (S) - Jämlika förutsättningar för arbete och fritid
- §311 RF Anmälan av motion - Jämlika förutsättningar för arbete och fritid

16. Medborgarförslag - Landsbygdsutveckling genom ökat resande med kollektivtrafiken i Trönö distrikt

(RS 2023/1198)

BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta följande

1. Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit med följande förslag

- Bussgruppen i Tröne distrikt och Trönöbygden ekonomisk förening föreslår att Söderhamns kommun, Region Gävleborg, Trönöbygden ekonomisk förening och boende i Tröne distrikt samverkar kring ett pilotprojekt för att undersöka underlaget till ett ökat och mer miljövänligt resande med kollektivtrafiken i Trönö distrikt.

Alternativt förslag

- Att samtliga bussar på linje 67 åter ska trafikera sträckan ända upp till Grubbe, med de turer som gällde fram till och med 2020.
Regionfullmäktige beslutade 2023-05-30 §120 att överlämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredning.

Regionfullmäktige beslutade 2023-05-30 §120 att överlämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredning.

Svar:

Region Gävleborg, liksom de flesta andra regioner, har fortfarande ett stort underskott i ekonomin. Detta har resulterat i ett omfattande sparpaket inom X-trafik och Hållbarhetsnämnden som kommer att genomföras det närmaste året. Den satsning som beskrivs i medborgarförslaget kräver både kapitalkostnad, personalkostnad samt omfattande administration. Något det i dagens ekonomiska läge inte finns utrymme för.

Efter det ursprungliga beslutet om neddragningar i trafiken i västra delen av Trönö december 2020 har en hel del justeringar gjorts för att lösa möjligheten för bland annat elever att ta sig till och från skolan. I dagens läge ser vi inte någon möjlighet för Region Gävleborg att utöka trafiken i detta område ytterligare.

För boende västra Trönö finns möjlighet att nyttja Närtrafik (tidigare Flextrafik) under sommaren då busstrafiken vänder vid Trönö skola. Närtrafik innebär att om man har minst två kilometer till en busshållplats har man rätt att beställa sin resa genom X-trafiks beställningscentral. Närtrafik körs enligt en egen tidtabell och man måste beställa sin resa minst två timmar innan resan ska genomföras.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag - Landsbygdsutveckling genom ökat resande med kollektivtrafiken i Trönö distrikt, maskat
- Svar medborgarförslag Landsbygdsutveckling genom ökat resande med kollektivtrafiken i Trönö distrikt
- Protokollsutdrag - §120 RF Anmälan av medborgarförslag - Landsbygdsutveckling genom ökat resande med kollektivtrafiken i Trönö distrikt